

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א רש"י ד"ה מידי
לדורומיה וכו' הלכך לא
מיתקרי תשמיש ידיה
בהנאה אף וכו' נמחק מלת
אף: **ב** תוס' ד"ה נתנו
וכו' בלא נתנמו לספר נמי
טהור מן המדרס. נ"צ ע'
שבת דף נח ע"א תוס'
גד"ה אע"פ וכו' מה
שכתבו בזה ודוק היטב:

מוסף רש"י

ולאבוי כו' אי לא
אזמניה לא. קדיש ושרי
למילך ציה (ברכות כג:).
החוצב קבר לאבוי.
ממנה, לא קבר צו הן
עולמה, דכין להחנן למת
נאסר ככל הנאה, וקס"ד
דה"ה נמי אס חצבו לאיש
אחר (ש"ע חז:). קבר
חדש. ולא למת חומן אלא
חצבו סתם ולעשמהו צו מת
יקברו צו (שם).

רבינו חננאל

גמר שם שם מע"ז שנאמר
ע"ז שבו שם מה גרויה מה
ע"ז הבנומה לא מהמסר
עד שתיבער עליה רמא כן
והותבנים עליה ומה כ"ח
הבט' כלים פור' כ"ח
כפה שמא מרדס תנתה
עד הספר טהור מן המרדס
אבל טהור טהור מה ונתן
במס' זב"ס ע"ז אמר
ר' יהושע נ"ב שישבה
עם השטורה במטה כיפה
שבראש המטה מרדס
ישבה בספינה טהרה
שבראש השם שספינה
טהרה מרדס ש"ס הזמנה
ממילא היה ופרקי נתנה
וכרחו לה חסד המעשה
זכרון לה חסד המעשה
לפיכך נתנה היא הזמנה
וכרחו לה כ"ח דאמר
סודר אומניה למעיר צדי
תפילין וצדי כי תפילין
אסור למעיר צדי וזו
אומניה ולא צדי בה
וזה ולא אומניה שרי
למעיר צדי וזו בה חסד
כסד כע"י חסד וזכר

נגמר הדין פרק ששי סנהדרין

ממשמשין. של מת: **ממשמשין.** של עבודת כוכבים: **גמריין.** ללא מיתסרי
בזהמנה דהאי קרא אשר עדו סם במשמי עבודת כוכבים מוקמיין
לילה במס' ע"ג (דף נא): דמיא אזד תאכדון את כל המקומות) כללים
שנשתמשו בהן לע"ז הכוזב מדבר דאילו מקומות ממש לא מיתסרי
דכתיב אלהיהם על ההרים ולא ההרים
אלהיהם יכול יהו נאסריין מיד משעת
ההנה יחל אשר עדו סם) ממשמשין
ואילין: **מידי דאורייתא.** שדרך היהודים
לנעשות כן אבל ע"ז אסורה לעבוד
ואף לבני נח הלכן לא מיתסרא תשמיש
בדידה בזהמנה א אף בזהמנה דילמא
ממהדרי בזה ולא משמשי בזה עבודת
כוכבים: **כפה.** לעיף: **שהוא עמא**
מדרס. שאף רצוי למדרס פעמי
משפלתו ויושבת עליו או נשענת

משמשין ממשמשין גמרינן לאפוקי עגלה
ערופה והיא גופה קדושה ואבין מ"ט לא
גמר מעבודת כוכבים אמר לך מידי דאורחיה
ממידי דאורחיה גמרינן לאפוקי עבודת
כוכבים דלאו אורחא: (סימן כפ"ה נפשי"ה
דחציב"א נכיס"א דאומנ"א) מיתבי ^וכפה
להוא טמא מדרס ונתנתו לספר טהור מן
המדרס אבל טמא ^ז(מגע מדרס) אימא
נתנתו וכרכתו למה לי נתנתו וכרכתו
כדרכ חסדא דאמר רב חסדא יהא ^חסודרא
דאומניה למיצר ביה תפילין וצר ביה תפילין
אסור למיצר ביה פשיטי אומניה ולא צר ביה
צר ביה ולא אומניה שרי למיצר ביה פשיטי
ולאבין דאמר ^טהזמנה מילתא היא אומניה
אע"ג דלא צר ביה צר ביה אי אומניה אין אי
לא אומניה לא ת"ש יפיש שבנאו לשם חי
מותר בהנאה הוסיף בו דימוס אחד לשם
מת אסור בהנאה הכא במאי עסקינן דרמא
ביה מת אי הכי מאי איריא הוסיף כי לא
הוסיף נמי לא צריכא יאע"ג דפנייה אמר
רפרס בר פפא אמר רב חסדא יאם היה
מכירו חולצו ומותר ^ית"ש החוצב קבר
לאביו והלך וקברו בקבר אחר הרי זה לא
יקבר בו עולמית התם משום כבוד אביו
הכי נמי מסתברא דקתני סיפא רבן שמעון
בן גמליאל אומר אף החוצב אבנים לאביו
והלך וקברו במקום אחר הרי זה לא יקבר
בהן עולמית אי אמרת בשלמא משום כבוד
אביו שפיר אלא אי אמרת משום הזמנה
^{יא}טווי לאריגה מי איכא למאן דאמר ת"ש
קבר חדש מותר בהנאה הטיל בו גפל
אסור בהנאה הטיל אין לא הטיל לא ה"ה
דאע"ג דלא הטיל ולאפוקי מדרבן שמעון
בן גמליאל דאמר ^{יב}אין לגפלים תפיסת
הקבר קמ"ל ת"ש ^{יג}מותר המתים למתים
מותר המת ליורשיו הכא במאי עסקינן
שגבו מחיים הא לא תני הכי דתנן ^{יד}מותר
המתים למתים מותר המת ליורשיו ותני

עלה כיצד גבו למתים סתם זהו מותר להס
מותר המת ליורשיו וליטעממך אימא סיפא
שיבא אליהו ד' נתן ואמר יעשנו דימום על
אביו מתרין לטעמיה ורבא מתרין לטעמיה אנ
מילתא היא ח"ק סבר דחוי ליה תפיס דלא חזוי
אי תפיס אי לא תפיס הלכך לא ינע בהן ע
ליה דודאי תפיס הלכך יעשה דימום על קב
הזמנה לאו מילתא היא תנא קמא סבר כי ב
יורשין ור"מ מספקא ליה אי מחיל אי לא מו
נתן פשיטא ליה דלא מחיל הלכך יעשה ו
מסתו ת"ש "היו אביו ואמו מזוקקין בו כלל

משמשין ממשמשין גמרינן. ⁶מיהו מת מנהו גופיה ילפינן מעגלה ערופה כדאיחא צפ"צ דמסכת ע"ג (דף טו: ושם) וא"ת ועורו של מת מי גרע ומתכריכין דלמרי' בהעור והרועז (חולין דף קכג). דבר תורה עור אדם עהור ומפני מה אמרו טמא מפני שלא יעשה אדם מעור אצלו ואמרו שטיחין לחמור אלמא ליכא ליסכורא דלורייא ומפרש ר"ל דלע"ג דלסור מלאורייתא הוצרכו לגזור טומאה משום דחמירא לכו לאינשי טומאה מאיסורא כדאשכחן בסוף כ"ד גולין (פסחים דף פה). הפיגול והנוטר מטמאין את הידים משום חשדי כהונה ומשום עזאי כהונה אע"ג דכלאו הכי איכא לכו דכל תומרי' נמי **נחנן** **הספר** חמיה טמא טמא נמי

לִאֲזֵי דִנְקַט הָאוֹרֵג דִּמְשַׁע
יִיחַד לֹא וְהִמְ"ל הֵכָּה דְבִאֲתָה
בְּשִׁנּוּי מַעֲשֶׂה דִּהָא אִין כְּלֵי עוֹלָה
מִמּוֹמֵתָתוֹ אֲלֵא בְּשִׁנּוּי מַעֲשֶׂה וְכֵן
הִהֲיֵה דִנְפֶּשׁ צִנְנָא לָשֵׁם חַי וְהוֹסִיף
לִיּוֹמָם אֶחָד לָשֵׁם מִתְּמַעַד לִיחֻד
בְּלֵאל הוֹסִיף לֹא מִהֲנִי מִדְּפִרִין מִינִיהּ
לְרַבָּא וְלִאֲזֵי יִיחָא וְכֵן נִקְטָט כִּי
שִׁעֲשַׁאוּ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְלֹא נִקְטָט יִחְדוּ
יִכּוּפֹת שְׁאוֹר שִׁיחֲדָה לִישִׁיבָה ד' אֲלוּ
עוֹבְרִין (שֵׁם ד' מֵה: וְשֵׁם) וְסָדִין
שִׁעֲשַׁאוּ וְיִלּוֹן דִּהֶקוֹמֶן רַבָּה (מִנְחֹת
ד' כד: וְשֵׁם) הֵנָּךְ נִמְי' דְבִאֲתָה שִׁנּוּי
מִתְּמַעַד מַעֲשֶׂה מִיּוֹה קֶשֶׁה דִּלְ"כ בָּלָא נִתְגַּתּוּ
לְסַפֵּר נִמְי טוֹר מִן הַמִּדְרָג ב' אִי
יִזְכָּרָה שִׁנּוּי מַעֲשֶׂה וְהַמְהֵלָה דִּלּוּי אֲזִיב
אֲמֹמוֹ מִזְרָקִין בּוֹ כְּלִים מִשְׁמַע דְּבוֹרִיקָה
בְּעֵלְמָה בָּלָא שׁוֹם מַעֲשֶׂה מִהֲנִי לִאֲזֵי
יִיחַד לִיחֻד דְּדִיבּוֹר צֵלְמָה לֹא מִהֲנִי
אֲלֵא אֲ"כ נִטְלוּ וְאָמַר זֶה יִהְיֶה לְמַת
וְלִסְפֵּר וְהֵא דִנְקַט הָאוֹרֵג לֹא דּוּקָא
אֲלֵא מִשׁוֹם רְבוּתָה דְרַבָּא דִּלְפִי
סָרִי: **מִוֹתֵר הַמֵּת** צִיּוּרִשְׁיִי.
יִתְמָה אִי בְּגִבּוֹ מַעוֹת טוּי לִאֲרִיג
מִי אִיכָּה לִמְ"ד וְאִי בְּגִבּוֹ בְּגִדִים
הֵאִיךְ יַעֲשֶׂה לִיּוֹם לְקַצְרוֹ הֵאִי אִי
לְקוּטוֹ לִסְפֹּר בְּהִנָּה כִי
הִהֲיֵה אִיטְנֵלָה דְּמִילְתָּה לִּדְפִרְסוּהּ
לִיחַד דְּפִרְסוּהָ שֵׁנִי אֲ"כ מַעוֹת
לְמִינֵהּ בְּבוֹ כֵּל מִלִּילָה:
לְמִינֵהּ בְּבוֹ כֵּל מִלִּילָה:

למִתִּים גְּבוּ לִמֵּת זֶה זֶה וְזֶה
וְזֶה אֹמֵר לֹא יֵנַע בָּהֶן עַד
וְאוֹ יִזְלוּף לִפְנֵי מִטְתּוֹ אֲלֵא
מִתְרִץ לְטַעֲמִיהָ דְּכ"ע הִזְמִנָּה
לֹא תִפִּים וְר"מ מִסְפָּקָא לִיה
שִׁבְאָא אֱלִיהּ וְר' נִתָּן פְּשִׁימָא
וְרַבָּא מִתְרִץ לְטַעֲמִיהָ לְכ"ע
לִיה אַחֲוִיל מַחֲוִיל יִזְלוּתִיה גְּבוּ
הַלֵּכְךָ לֹא יֵנַע בָּהֶן כּו' וְרַבִּי
יוֹסֵפִי עַל קִבְרוֹ אוֹ יִזְלוּף לִפְנֵי
מִצּוֹה עַל הָאֲחֵרִים לְהַצִּילֵן
הֵתֵם

דעצי לאשמוענין דנפל תופס קברו
גבו זדקה למחי מזוה או לעניים
ות מהן. אלמא הזמנה לאו מילתא
: דימוס. בנין: זילוף. יין: מסרץ
פקא ליה. הלכך צלא דעת יורשין
נתן לאו משום איסורי הנאה הוא
ליה שיתבזה לאחר מיתתו להנאת
סוקר את כל ממונס עלייו: מזוה על
היה דאי מילתא היא ליכא הללה:
הסם

עין משפט
נר מצוה

גג א ב מיי פריז מהל
 כלס הלס י
 דג א מיי פריז מהלס
 מפילן הלס ט סג
 עשין ח טור שריז
 סיון טג סקיג
 גה ד א מיי פריז
 מהלס חל הליט
 סג עשין מריס ט טושיט
 ייז סיון טג סקיג א:
 גו ח מיי פריז מהלס
 מנתט עיניס הליס
 סג עשין קט טור שריט
 ייז סיון טג סקיג א:
 גו ט מיי פריז מהלס
 חל הלס ט סג
 עשין ט טושיט ייז סקיג
 טגט סקיג ונדכר אלס
 עג מנתט פריז יד ילו
 טר מנתט סקיג חל יד ילו

ורבנו הנזנל (הנשי)
 תרורויהו אבל אל בלא
 בל אל מנוי. בכנותו פ' ב'
 הקשה ומה דתנן במס'
 כלים פרק כ"ז סרין שהוא
 מטמא מדרס ועשאו וילון
 טהורן מן המדרס אבל
 טמא מדרס מדרס
 יוסי וכו' באיהו מדרס
 בגנעו זה אל אלא אם אנו
 בו דאמר מנעו אב ושלקי
 מודה ר' יוסי ב' סרין
 המקפילין ומתנין ועל
 השקלים מדרס עליון העליון
 טמא מדרס והתחתון טמא
 מדרס מדרס מדרס ש"מ
 כלל שנינו אל משכב אלו
 מושב מדרס עליו חזק
 מדרס מדרס והיא טהמה
 (הקל) (מהדרן) פ' טמא
 מדרס מדרס מדרס
 היה סרין טמא מדרס
 ומנעו מדרס ועשאו וילון
 טהורן מן המדרס ונשאה
 טמא מדרס מדרס בגנעה
 בו: וזה דאמר בר פפא ר'
 היה מכורו לההוי דימוס
 ואדוספיה לשה מן חולצו
 ומותר אותו נפש שבנאו
 לשה ש' פשוט הוא: והי'
 דאמר רשב"א ר' אהוב
 באבנים לקבר אביו וקברו
 באבנים לקבר אחר אל יקבר בו
 ועלמית. פריך רבא דהם
 זלואו משום הדומנה מילתא
 אלא משום כבוד
 אביו וכן מותר המהם
 מילתא מותרת מילתא לויורשי
 כיצד בנה בלמ סתם וזה
 מותר המהם למתים גבו
 למפתה זה וזה מותרת המה
 לויורשי ור' אומר אל ינע
 בבהן דע שיהא אליהו ר'
 נתנן קבור יעשה דימוס
 דע קבור או וילוף יעשה
 משהו בלמ מרתין ר'
 מילתא לטעמיה ואמר כולי
 לעלמא הומנה לזא מילתא
 דאמר קמא בל כה
 ההמה וכן כהו ככוליה
 יוסי מבוי ליה וירושין
 מושייריה מרש מניו וזה
 נגדבו להו תלריכין מחיל
 גביולתא לגביולתא לפיכך
 מילתא מותרת לויורשי
 וירושין מספיקה לי א'
 מחילא אי א' מחיל לפיכך
 נתנן אל ינע ביהן ר'
 בתי שפטיא להו דלא